

DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİM

Doğadaki çocuk, soyu tehlike altında olan bir türdür ve çocukların sağlığı ile yeryüzünün sağlığı birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Richard Louv

**HOMEROS VADİSİ DOĞALINDA
BÜTÜNSEL EĞİTİM UYGULAMASI**

MUSTAFA ÖZMEN - HÜSEYİN YAŞAR

ÖĞRENME ALANIMIZ HOMEROS VADİSİ VE İÇİNDEKİ ÖĞRENME NOKTALARIMIZ

HOMEROS VADİSİ

Eski adı Bornova deresidir. Bornova'dan Yamanlar dağına kadar uzanır. Çamiçi ve Kayadibi köyleri arasında derin bir vadiden geçtikten sonra Bornova'ya, oradan son durağı olan ege denizine ulaşır.

Homeros Vadisi, dikilen binlerce ağaçla, yürüme yollarıyla, suni göletleriyle ve piknik alanlarıyla dinlenip günün keyfini çıkarabileceğiniz yerlerden biridir.

Vadi, her mevsim farklı renklere bürünerek güzel bir ortam hazırlar misafirlerine. Özellikle yağmur yağdığı dönem yağmur sularının birikintileri şelalelere ayrı bir güzellik katar. Dere dün Bornova değirmenlerinin suyu ve evlerinin temel taşı, bugün de İlçenin nefes borusudur.

DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİM

Projeyi hazırlayanlar: Mustafa ÖZMEN , Hüseyin YAŞAR

PROJENİN AMACI

Doğal ortamdaki eğitimin günlük yaşamdaki önemini fark ettirerek çocukların ve halkın doğal çevreye olan ilgi, merak ve sevgisini arttırmak; öğrenmenin yaşam boyu sürdürülebilmesi için çocuktan hareketle; gençleri ve yetişkinleri doğa ile buluşturarak, sorgulama ve interaktif öğrenmeye dayalı, eğitim - rekreasyon birlikteliğinde etkin bir sivil öğrenme ortamı yaratmak ve “çevre – insan” bütünlüğünü yaşama geçirmektir.

PROJENİN GEREKÇESİ : Günümüzde birçok ülke, bilişim toplumuna dönüştüğü halde ülkemiz henüz tarım-sanayi toplumu aşamasındadır. Çağdaş ülkeler gibi Bilgi- Bilişim toplumuna dönüşmenin en önemli koşulu da bireylerde merak güdüsünü, soru sorma yeteneğini güçlendirmektir. Bireyin merakını arttırmanın yolu da dokunmak, hissetmek, koklamak, tatmak gibi duyuvarın uyarılmasıyla mümkündür

Ülkemizde kırklı yılların ikinci yarısından sonra uygulanan eğitim yöntemlerinin yetiştirdiği insan tipi ortadadır. Bu durumun en önemli nedenlerinden biri aynı denemelerle farklı sonuçlar bekleme yanılığsıdır.

Bu çıkmazdan kurtulmak için, olanca gücü, gizi, değişkenliği ve meydan okumasıyla önümüze serilmiş olan “doğal ortamdan” yararlanmalıyız. Yaşadığımız yerlerde kutuladığımız insanları, kutularından dışarı çıkarıp özgürleştirerek, ait oldukları “büyük bütünle” bütünleştirmeli ve tanıştırmalıyız.

İnsanın iyi beslenmeye ve yeterli uykuya ihtiyacı olduğu gibi doğayla tanışmaya da ihtiyacı vardır. Sağlıklı yaşam anlayışında “öğrenmek yaşam boyu devam eden bir süreçtir”. Öğrenmenin yaşam boyu sürdürülebilmesi için ise, yeni öğrenme ortamları ve yeni farkındalıkların oluşturulmasına gereksinim vardır.

Bu yapılanmanın yaşama geçirilmesinde Homeros vadisi gibi çevremizdeki doğal ortamlar, içerdiği fırsatlar ve sunduğu olanaklarla etkili ve çağdaş bir öğrenme alanı olarak kullanılmalıdır.

HOMEROS VADİSİ DOĞALINDA BÜTÜNSEL EĞİTİM PROJESİ GERÇEKLEŞTİĞİ TAKDİRDE

*Homeros vadisinde gel, gör, kokla , dokun, keşfet , yap ve öğren zincirlemesiyle aktif bir eğitim gerçekleşecektir.

* çocuklarımız doğayı tanıyacak, doğanın bir parçası olduğunu fark edecek, böylece doğanın korunmasında ve gelişmesinde geleceğin önemli koruyucuları olacaktır.

*Kentte yaşayanların yerel yönetim ile ilişkisi artacak, kentini ve çevresini iyi tanıyan, yerel yönetimlere katılımcı olarak katkı koyabilecek geleceğin kentlileri yetişecektir.

* Geçmişle günümüz arasında köprü görevi yapan Homeros vadisinin tanınması ile toplumsal farkındalık artacaktır

ÇALIŞMAMIZI FARKLI KILAN NEDİR?

* Öğrenme yalnız sınıflarda yapılır, koşullanmasından kurtulmak * Doğada keyifli zaman geçirirken çevremizdeki doğal süreçlere, biyolojik çeşitliliğe , toprağın bütünlüğüne tanık olmak ve saygı göstermek * Aynı zaman ve mekan bütünlüğü içinde bilgi akışını bir arada ve etkileşim halinde görebilmek. * Doğa eğitiminin ana-babaları da kapsamı nedeniyle yerel **yönetim – aile – çocuk** bütünlüğünü desteklemek

ÖĞRENME HEDEFLERİMİZ

Eğitim kurumlarında okutulan tüm bilgilerin kaynağı doğal ve sosyal çevredir. Biz buna doğal ortam diyoruz. En iyi öğrenme doğal ortamda gerçekleşir düşüncesindeyiz.

Doğal çevre insana koku ,gözlem ,dokunma ,tatma ve ses olarak hitap ettiği için bu ortamda öğrenmenin daha kalıcı ve kolay olduğuna inanıyoruz.

Öğrenme hedeflerimizi aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

1 . Sorun çözme yeteneği kazandırmak

Birey doğal çevrede karşılaşılabileceği gerçek olay, varlık

ve problemleri tanıyacak ve karşılaştığı problemleri

kendisi çözmeye çalışacak.

2. Çevre bilincini kazandırmak : Yapılacak çevre etkinlikleri programlarının uygulanması ile birey bizzat öğrenme süreçlerine katılacak, öğrenirken çevre sorunları konusunda duyarlı olacak.

3. Sağlıklı insan yaratmak : Bireyin doğal ortamda sağlıklı beslenme ve sağlıklı yaşama bilinci gelişecek.Bu yaşam ile günlük yaşamı karşılaştırma fırsatını bulacak.

4. Bilimsel bilgi üretmeyi öğrenmek : Birey doğada izlediği bir olayın ,deney,gözlem ve akıl yürütmeye açıklamasını yapabilecek.Örneğin suya düşen bir yaprağın yüzme koşullarını bilimsel yöntemlerle açıklayabilecek.

EĞİTSEL HEDEFLERİMİZ

- Sevgi dolu bir kalbe sahip olurken, insanın vicdan sahibi ve çevresine duyarlı olmasını sağlamak
- Doğadaki tüm varlıkların bir varoluş nedeni olduğunu kavratmak.
- Dünyamızda sadece insanların yaşamadığını, diğer canlılara da ihtiyacımız olduğunu küçük yaşlarda kavratmak.
- Doğayı algılama ve deneyimleme anlayışında bilimsel düşünmeyi sağlamak.
- Doğa ile fiziksel temasları ve yakın ilişkileri arttırmak.
- Zihinsel,fiziksel ve ruhsal sağlığının gelişmesine katkı koymak.

NEDEN DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİM ?

Doğa en iyi öğretmendir. Çünkü doğada her şey olması gerektiği zaman ve olması gerektiği kadardır. Doğada zorlama yoktur. Her olay doğal seyrinde ilerler, sürekli kendini yeniler, çok yönlüdür, engellere takılmaz. Doğa, eğitim süreci içinde iyi bir örnek, iyi bir ortam ve iyi bir öğretmendir

"Bir Doğa Nesli" yetiştirmek için çıktığımız yolda, insanımıza en iyi eğitimi vermemizin tek yolunun doğa ile işbirliği yapmak olduğunun bilincindeyiz. Eğitim felsefemizi "**en iyi öğrenme; yaparak, yaşayarak öğrenme**"dir düşüncesiyle yapılandırdık. Onların, özgür bir ortamda öğrenmelerini istedik. Çünkü, onları hayat boyu taşıyacak gücün Doğa'da saklı olduğunu çok iyi biliyoruz.

İnsanımızın araştırma , keşfetme, merak ve ilgilerini doyurmaya ve de artırmaya yönelik çalışmalar ancak doğa etkinlikleri ile zenginleştirilebilir.

Hangi resim,video ve hangi öğretmen, bir mağara önünde çiçek toplayan bir çocuğa mağara ya da çiçek konusunda daha iyi bilgi verebilir?

Suyun sesini, hızını, toprağı sıkıca saran kökleri, domuz eşelemelerini, karınca yuvasını,ormandan açılan tarlayı ve yamaçlardaki sürüleri görmeden , bir bütünlük içinde ve tam olarak bir vadinin oluşumunu kim kavrayabilir.?

Kentlerimizde burnumuzu ve kulağımızı kapatırken, neden doğada olabildiğince açık tutarız.?

Kuş, böcek,yılan,çiçek ,ağaç,kurbağa,kum, çamur,su,vadi, domuz izleri..Ayrıca gizem ve derinlik içeren orman, tabanı görünmeyen uçurumlar , havada süzülerek uçan şahin , insanın hayallerini uçuran varlıklardır... Doğayı oluşturan bu parçalar, olması gerektiği zamanda ve olması gerektiği kadar vardır. İnsan ,bu parçaları, hayal gücünü kullanarak başka parçalarla birleştirmeye çalışır ve yeni buluşlara ulaşır.. Ayrıca doğa,değişim ve devinim halindedir.Yenilikçidir.Doğayı model olarak alan herkes yenilikçi olabilmek için araştırır.. Örneğin deredeki sudan karşıya geçebilmek için kaya ve ağaçları kullanarak bir köprü kurabilir.Derede yapraklardan oluklar oluşturur.Havuzlar yapar.Bunlar, doğanın sağladığı sonsuz ve sonsuz hayallerinin sadece çok küçük bir bölümüdür.

Yaşamak istediğimiz yerin resmini çizmek istediğimizde , çoğunlukla ; çimenlik ortasında etrafı ağaçlar, çiçekler ve çoğu zaman kuşlarla çevrili ve biraz ilerisinde bir ırmak bulunan küçük bir ev çizeriz..Bu da doğaya olan ihtiyacın bir kanıtıdır.

DOĞANIN DA İNSANLARA İHTİYACI VAR.

Doğayla ilgili sorunlarla kim ilgilenecek?

Kim nesli tükenmekte olan hayvan ve bitkiler için endişelenecek?

Kim küresel ısınmayla, çevre ve doğa kirliliği ile ilgilenecek?

Kim çalıştığı yerde, kentinde ,mahallesinde geri dönüşümü başlatacak?

Kim bilecek sazlık alanların pek çok canlıya ev sahipliği yaptığını ve bu nedenle korunması gerektiğini,böylece doğadaki yaşam döngüsünün de korunduğunu ve bunun çevre için çok önemli olduğunu.

DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİMİN FARKLILIKLARI

AMAÇ

- * Çocukları, onların ana maddesi olan doğa ile buluşturmak,
- *Ekolojik duyarlılıklarını artırmak,
- *Toprak ,hava ,su ve canlıların ilişkisini(ekosistem) bir bütünlük içinde göstermek.
- *Doğanın bir parçası olduğunu hissettirmek ve ondan yararlanırken ona zarar vermemeyi öğrenmek.

GERÇEKLİK

Doğada insana binlerce uyarı gelir. Işık,merak ,korku ,hayranlık,koku, ses,sevgi gibi ...

İçinde akan ırmağın şırıltısını duymadan,suda sürüklenen taşları,toprağı sıkıca tutan kökleri,köstebek yığınlarını,karşıdan karşıya geçen keçileri ,yamacında domuzlar tarafından eşelenen toprağı görmeden, sadece resmini seyrettiğimiz bir vadiyi nasıl tam olarak algılayabiliriz.?

KONU BÜTÜNLÜĞÜ

Derenin yamacındaki toprağın altını oyarak akan suyun sesini duymadan, yağın yağmurla oluşan sellerin hızla aktığını görmeden,yamaçta otlayan keçilerin bitki örtüsünü nasıl tahrip ettiğini izlemeden,vadinin tabanından açılan yolun toprağın dengesini bozduğuna tanık olmadan ve tarla açmak amacıyla çalılıarı kesen insanla konuşmadan **erozyon ve sel felaketi** olayını tek başına nasıl anlatabilir/ anlayabilirsiniz

DISİPLİNLER ARASI BÜTÜNLÜK

Çevremizdeki bir göl,bir mağara veya bir dere noktasından çıkış yapılarak matematik,fen bilgisi,sosyal bilgiler,Türkçe ,müzik ,resim... gibi dersler bir bütünlük içinde işlenilmesidir...

MOTİVASYON

En büyük öğrenme dürtüsü meraktır.Hiçbir resim ve anlatım, sinema ya da video ,canlı bir kelebek, koyun, kuzu,kurbağa,çiçek ve balık kadar ilgi çekici olamaz.

ÖĞRENME

Kimse, zeytini dalından veya yerden toplayan biri kadar bilemez. Çünkü zeytin toplayan ve zeytinle beslenen insanda duygu ile bilgi, akıl ve ruh aynı bedende buluşmuştur.

Bir toprak kayması şekil ya da resimle gösterildiğinde tek başına soyut ve yalın bir olay olarak algılanır.Oysa doğada insan ; yağış,toprak,bitki,hayvan , ulaşım ilişkisi ve etkileşimi içinde ,hepsini aynı anda görerek ve dokunarak öğrenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Mevcut uygulamalar bilgi miktarını ve bilgiyi akılda tutma gücünü yani ezberleme kapasitesini ölçerken, doğal ortamdaki eğitim ise karşılaştığı sorunları tanımlama,anlatma ve bu sorunlara çözüm bulabilme pratiğini ölçer.

DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİME HAZIRLIK

- Yakın çevredeki akarsu,göl,deniz ,ova,vadi,dağ,orman,köy ve tarihsel önemi olan yerleri içeren bir **doğal öğrenme alanı** belirlenir.
- Öğrenme alanı içinde bireyin ilgisini çekebilecek,bir çok bilgiyi barındıran köy, değirmen,ağıl,mağara,iskele,su kaynağı,kale gibi **öğrenme noktaları** belirlenir
- Belirlenen öğrenme hedeflerine uygun ilginç **öğrenme noktalarından** geçen bir **öğrenme parkuru (yol)** seçilir..
- **Öğrenme paydaşları** :Doğal ortamda bütünsel eğitim etkinliğine katılacak 10 - 20 kişiden oluşan öğrenici grub ile Türkçe,sosyal bilgiler, fen bilgisi, matematik , resim ve müzik öğretmenlerinden oluşur.

KULLANILACAK ARAÇ VE GEREÇLER

Katılımcılara öğrenme alanını kapsayan ve öğrendiklerini pekiştirecek **interaktif yol haritaları** verilir. Katılımcılara yanında bulundurması gereken giysi ve malzemeler bildirilir.

Sırt bilim çantası (pusula, ,termometre, barometre,dürbün, şerit metre,harita , .büyüteç,bloknot,kalem,düdük) ,Spor ayakkabı,Yağmurluk veya rüzgarlık

DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİM UYGULAMASI

ÖĞRENME ALANI: İzmir İli Bornova İlçesi sınırları içindeki Homeros vadisi

Bu uygulamada öğrenme alanı olarak seçilen Homeros vadisi , değirmenleri ,göletleri,toprak birikintileri,mağaraları,çeşitli bitki örtüsü,ikiz gölleri,köyleri olan ekolojik ve beşeri zenginliklere sahip bir vadidir

BAZI ÖĞRENME NOKTALARI:

*İkiz göller

* Köyler

*Homeros mağaraları

*Değirmen

* Ağıllar

* Gölet

BÜTÜNSSEL EĞİTİM İÇİN SEÇİLEN ÖĞRENME NOKTASI : Homeros mağaraları

ÖĞRENME NOKTASI OLAN HOMEROS MAĞARALARI EKSENİNDE BİLGİ AKIŞI

SOSYAL BİLGİLER

*Yönler belirlenir. Harita ,yönüne konulur.Bulunulan noktadan yer isimleri (dağ,köy,vadi...) belirlenir.

*Mağara girişi hangi yöne bakıyor ? Pusulayla görelim.

*Mağaranın kapısı ,penceresi,salonu,helası ve diğer odaları için ne düşünüyorsunuz?

*Mağara, doğal mı yapay mı? Kaç günde böyle bir mağarayı oyabilirsiniz?

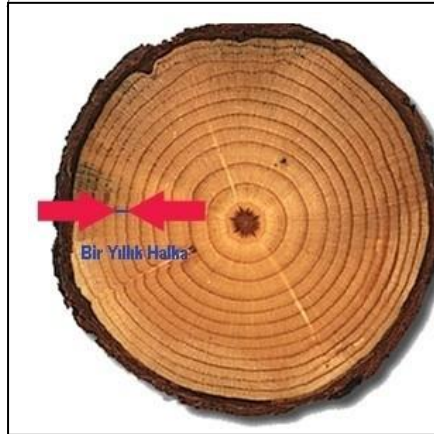
*Mağaranın toprak içine oyulması daha kolay olmaz mıydı?

*Mağaranın oyulduğu taşın cinsi nedir, Bu taşta başka yerlerde rastladınız mı?

*Stratejik önemi (Tarım,hayvancılık, avcılık,güvenlik)nedir?

*Mağara önündeki taşlar arasında çıkan otları koklayalım.

*Bu kokuyu daha önceden tanıyor musunuz ?

* Günümüzde insanlar deniz kıyılarına koşarken, eski insanlar neden vadilerin iç kesimlerindeki bu gibi mağaraları yurt edinmişlerdir?

*Aşağıdaki düzde, tarlasının başında ve suyun yanında yerleşmek varken, insanlar niçin çıkılması zor olan bu kayanın böğrüne yerleşmişlerdir?

*Hangi mevsimde, bu mağarada birkaç gün konaklamak isterdiniz?

*İnsanlar mağaralara yerleşmeden önce nasıl yaşıyorlardı?

*Mağaranın sağındaki yamaç ormanlık olduğu halde solundaki yamaç çalılıktır. Neden?

*Böğürtlen toplayıp tadına bakalım.

*Çam ormanını meydana getiren bu çamların cinsi nedir?

*Bir çamın gövdesine veya yaprağına dokunalım. Elimize bulaşan

bu yapışkan maddenin adı nedir?Su ile yıkanınca elinizden çıkar mı ? Deneyiniz

*Günümüzde, mağara çevresinde en çok zeytin yetiştiriliyor ve keçi besleniyor. Neden?

*Çevredeki bitkileri (Böğürtlen,defne,pınal meşesi,meşe) inceleyelim,birbirleriyle karşılaştıralım ve ortak özelliklerinin belirleyelim.

*Palamut ve mazı toplayalım.Bunlar nerede kullanılır,araştıralım.

*Çam sakızı nedir?

*Ninelerimiz sandıklarına kekik ya da çıra koyardı? Neden?

*Çevrede toprağın yanlış kullanımı söz konusu mu? Çevreye bakarak yanıtlayınız.

*Çevredeki köylerin Yörük/yürük köyleri olduğu biliniyor.Yörük denilince ne anlaşılır? Yörükler neden yerleşmek durumunda kaldılar?

* Kitaplarda okuyup ta doğada ilk defa karşılaştığınız bitki hayvan, taş ve toprak var mıdır.?

* Şimdiye dek herhangi bir böceğe ,zeytine,meşeye ve çam ağacına dokundunuz mu.?

*Haritadan yararlanarak mağara ile Bornova arasındaki uzaklığı hesaplayalım.Bu hesap net uzaklığı verebilir mi ? Neden?

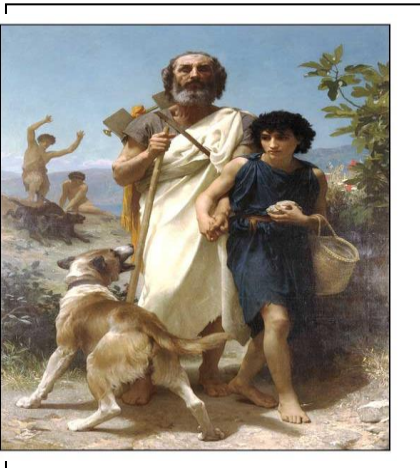
*Göletlerde gördüğümüz toprak birikintileri size neyi anlatıyor.?

*Deredeki su beton kanaletlere alınarak akıtılmaktadır.Sizce bunun nedenleri nelerdir.

*Kuru bir kütük keselim yaşını ve geçirdiği iklim değişikliklerini belirleyelim.

*Altı yedi ay süren yaz kuraklığında buradaki göletlerin önemi nedir.?

*Yazın parayla satın aldığımız yamanlar suyu kış ve ilkbahar mevsimlerinde Ege denizine akıp gidiyor. Bu sizde ne gibi düşünceler yaratıyor.?

Homeros kimdir?

Homeros hayatı, biyografisi,

şiiirleri, eserleri,

önemli eserlerinin

kısa özetleri

hakkında bilgi verilecek.

FEN BİLİMLERİ

*Yola çıkmadan önce sıcaklığı termometre ve basıncı barometre ile ölçelim. Aynı ölçüleri mağara önündeki değerlerle karşılaştıralım

*Mağara içi karanlık mı ? Birbirimizi görüyor muyuz.? ,Mağarada sesin ve ışığın yansıması nasıl kullanılmış.?

*Deredeki suyu mağara önüne akıtabilir miyiz .?

*Açık hava basıncı nedir.?

*Mağarayı oluşturan taşın cinsi ve taşın çözülmesi

*Mağarada yuva yapmış olan kırlangıç ve yarasaları

inceleyelim .Üreme ve beslenmeleri nasıldır ?

*Göletler kışın ve yazın farklı renklerde görünür. Neden?

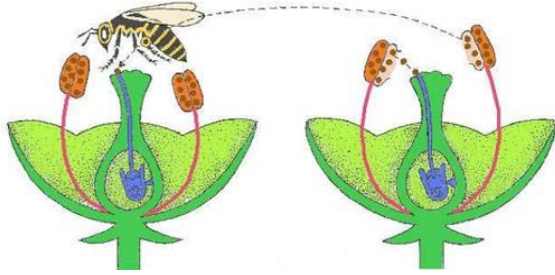
*Çürüyen meyveler neden kahverengiye dönüşüyor.?

*Güneş ışınlarının insan sağlığına etkileri.Güneş çarpması ve sıcak çarpması nedir..?

*Potansiyel enerjinin kinetik enerjiye dönüşümü.Enerjinin korunumu yasası

*Yangın oluşma koşulları ,İnsanın yangındaki rolü nedir.?

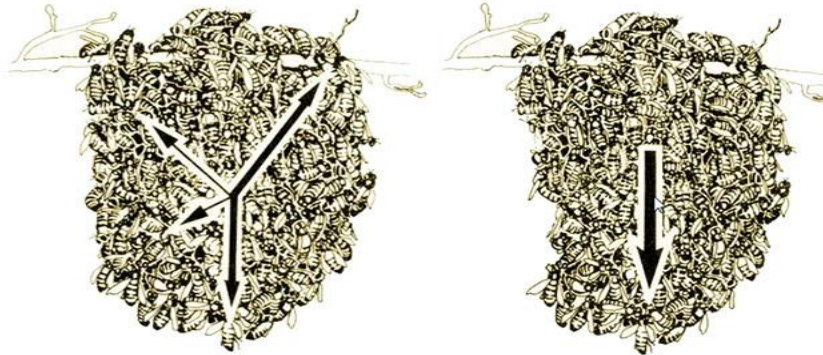
*Bitkilerde dölleme nasıl olur.?

ÖLÜ AĞAÇLARIN DOĞAYA KATKISI

Ormanları yaşlı ve kuru gövdelerden temizlemek ülkemizde geleneksel bir yaklaşım tarzı haline gelmiştir.Ölü ağaçlar,diğer ağaçlar için organik madde ve besin sağlayarak ormanı daha verimli hale getirmekte ve toprak erozyonunu önlemektedir.Ölü ağaçlar ormanlar ve içinde barınan canlılar açısından göz ardı edilemeyecek ölçüde gereklidirler ve biyolojik çeşitlilik açısından buldukları ortama çok büyük katkı sağlarlar.

Arı kovanında denge

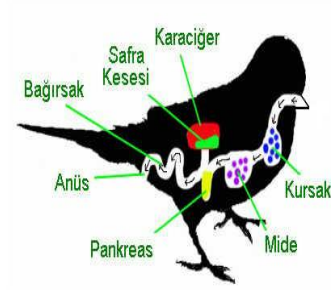
*** Böcekler, sürüngenler**

*Yaban hayvanları

*Kuşlar

*Bitkiler

TÜRKÇE

”Çam sakızı çoban armağanı” deyimi ne anlama gelmektedir?

*İlyada ve Odessa destanları

*Kurtuluş Savaşı Destanı

*Konusu taş olan şiirler

Alp Er Tunga Öldü mü
Dünya sahipsiz kaldı mı
Korkak öcünü aldı mı
Şimdi yürek yırtılır

Alp er Tunga destanından

Toprak öyle bitip tükenmez

Dağlar öyle uzakta

Sanki gidenler hiçbir zaman hiçbir menzile erişemeyecekti.
Kağnılar yürüyordu yekpare meşeden tekerlekleriyle, ve onlar ayın altında dönen ilk tekerlekti.

Ayın altında öküzler başka ve çok küçük bir dünyadan gelmişler gibi ufacak kısacık ve pırıltılar vardı hasta kırık boynuzlarında,

ve ayakları altında akan toprak toprak ve topraktı

Kuvavı-millive destanından

MATEMATİK :

*Mağara ağzını oluşturan dairenin çevresini ve çapını ölçelim. Çevresini çapına bölelim. Elde edilen Pi sayısıdır. Bütün çember şeklindeki şekillerin çevre uzunluğunu çapına böldüğümüzde pi sayısını elde ederiz. Pi sayısının basamaklarında hep bir ilişki aranmıştır. Örneğin: Pi sayısının sonsuza kadar devam eden basamaklarında 360. sırada 360 sayısı bulunmaktadır.

$\pi = 3.1415$
92653589793
238462643383
279502884197169
39937510582097494
4592307816406286208998

*Mağaraya çıkarken merdiven basamaklarını sayalım. Basamak yüksekliğinden mağaranın yerden yüksekliğini hesaplayalım.

*Mağara yakınındaki bir ağacın gölge boyunu ölçelim .Buradan üçgenlerin benzerliğinden faydalanarak ağaç boyunu hesaplayalım.

*Cırcır böceği ile hava sıcaklığı arasındaki ilişki: Böceğin sesi , hava sıcaklığı artıkça şiddetlenir

*Suyun akıntı hızını hesaplayalım

Arılar ve altıgen:

Arılar, peteklerini birim alanının tamamen kullanılması ve en az malzemeyle petek yapılması için altıgen şeklinde yapmaktadırlar

Ayak boyu: Bir insanın el bileği ve dirseği arasındaki mesafe, o kişinin ayak boyuna eşittir.

Kulaç mesafesi boy uzunluğuna eşit: Kollarınızı sağa ve sola açtığınızda iki uç nokta arasındaki mesafe boyumuzun uzunluğuna eşittir.

RESİM

1. Mağara içinde yada önünde yaşayışı ifade eden resimler çizelim.
2. Homeras vadisinde yaşayan kuşların resimlerini yapalım ve renkli kalemle boyayalım

MÜZİK

1. Kayadibi ve Çam içi köylülerinin en çok söyledikleri yöresel türkülerini seslendirelim.
2. Doğal güzellikler içeren türküler ve şarkıları seslendirelim.
3. Kayadibi ve Çamiçi köylerinde halkın oynadığı yöresel oyunlar oynayalım. Zeybek oyunu gibi.

ETKİNLİKLER

- Sığınak yapma ,siperler kazmak , mendirek yapmak, köprüler yapmak,
- Beden boyutlarınızın çevreyle karşılaştırılması.Ağaç boyu insan boyunun kaç katı ?
- Ağaç kabuğundan kayık yapmak,merdiven yapmak,göletteki balıkları beslemek,
- Ağaçlandırma çalışmaları
- Ateş çeşitleri ,ateş yakmak,ve söndürmek
- Yalınayak yürümek,karşılaştığımız izleri tanımak.
- Kartondan tekne yapmak
- Kuş yuvası yapmak
- Takı yapmak ,taş boyamak, çakıl taşlarıyla şekiller yapmak
- Yön bulmak, mesafe,yükseklik,hava tahmini yapmak, P
- Yaprak ,taş ve çiçek koleksiyonu yapmak

FİDAN AŞISI NASIL YAPILIR ?

Doğaya yardım edelim

Yediğiniz kaysı ,şeftali , kiraz, vişne, erik vb. çekirdeklerini lütfen çöpe atmayın ve herhangi bir yerde toprağın 10 cm altına gömün ve üzerine bir bardak su dökün.

dikilen bu meyvelerin en az yarısı yeşerip ağaç olacaktır. Ekonomik yoldan ülkemizi yeşillendirmek için dikediğimiz kadar meyve çekirdeği gömelim. Bizce de en büyük israflardan birisi meyve çekirdeklerinin çöpe atılması, ülkemiz adına küçümsenemeyecek büyük bir servet.. Gelecekte etrafımızı saracak beton ve gökdelenlerden alamayacağımız oksijeni karşılamak için bile bu çekirdeklerden çıkacak ağaçlara ihtiyacımız olacak

DOĞA İÇERİKLİ OYUNLAR

1.AĞAÇLA TANIŞMAK: (GÜVEN ÇALIŞMASI) :Bu oyun ikili gruplar içindir. Gruptan birinin gözü bağlanır diğeri de ona rehber olur. Rehber olan, gözü bağlı arkadaşını alandaki belirlediği bir ağaca doğru götürür. Yalnız bu ağaç arkadaşının rahatlıkla bulabileceği bir uzaklıkta olmalıdır. Gözü bağlı olan çocuklara: ‘Ellerinde ağacı okşayın, onu hissedin!’, ‘Kollarınla onu sarabiliyor musun?’ , ‘Bu ağaç senden yaşlı mı?’ , ‘Ağacın üzerinde büyüyen bitki var mı?’ gibi sorular sorularak, dikkatini ağaca toplaması sağlanmalıdır. Ağacı keşfetme bitince gelinen yönün tam tersinden başlangıç noktasına dönüş yapılır.Sonra rehber arkadaşının gözünü açar ve tanıştığı ağacı bulmasını ister. Bu oyun çocuklara unutulmaz bir tecrübe kazandırır.

2.EN İYİ GÖZLEMCI KİM? :Her biri farklı yönlere bakan katılımcılar öğreticinin “Durun” komutuyla o an gördükleri üç tane varlığın adlarını bloknotuna yazar ve her biri sırayla yazdıklarını öğreticiye söyler.Öğretici bu sözcükleri defterine yazar.Yazılanların en çok gözlenenenden başlayarak sıralaması yapılır.örnek olarak “Kar,çiçek,çam,bulut” olsun.

Katılımcılara sorularak en çok gözlenen varlığı yazanlar belirlenir .

3.DONUK İMGELER OYUNU : Öğretici katılımcılardan çember olmalarını ister. Öğretici katılımcılara “Hafıza Kartı Oyunu”nu anlatır. Buna göre gönüllü bir ebeyi seçerek grubun dışına alır ve gözlerini kapatır.Öğretici katılımcılardan kendi aralarında eşleşerek karşılıklı olarak oradaki doğa varlıklarından birinin donuk imgesini yapmalarını ister. Bu bedensel hareket eşlerin her ikisinde de aynı olacaktır. Katılımcılardan bu hareketlerini hafızalarına kaydetmelerini ister. Öğretici , katılımcılardan serbestçe yürümeleri ister. Daha sonra ebe içeriye alınarak kendisinden, eşleşen grupları bulması istenir. Ebe yürüyen katılımcıya dokunur o esnada dokunduğu kişi donuk imgesini sunar , katılımcı donuk imgesini sergiledikten tekrar serbest olarak yürümeye devam eder, ebeye düşen görev donuk imgesini sergileyen katılımcının eşini bulmaya çalışmaktır. Bunu da ancak yürüyen katılımcılara dokunarak anlayabilir.Aynı donuk imgeye sahip eşler ebe tarafından oyun dışına alınırlar.

4.ORYANTASYON OYUNLAR : Çevrede belirli yerlere ip uçları bırakarak ve hedefe ulaşma oyunudur.. Hedefler harita üzerinde verilen sıralama üzerinde bulunmalıdır. Hedeflerin en kısa sürede bulunması gerekir. Bir spor etkinliği olarak oryantiring (koşarak-kayarak-bisiklet sürerek veya diğer şekillerde hedef bulma); katılımcıların /sporcuların bilinmeyen veya az bildikleri bir alanda, harita ve pusula yardımı ile yönlerini bulup önceden yerleştirilmiş ve

haritaya işaretlenmiş hedefleri bulmaya çalıştıkları bir spordur. Daha basit tanımla oryantiring, harita yardımıyla bulunacak yer ve gidilecek yolun bulunmasıdır. ,

Bireysel veya takım olarak yapılır Oryantiringte başarılı olabilmek için sporcu mükemmel bir

harita okuma becerisine, mutlak bir konsantrasyona ve yüksek bir hızda koşarken çabuk ve doğru rotayı seçebilme becerisine sahip olmalıdır.

Gerekli malzemeler: yarışma forması, ayakkabılar, haritalar, pusula ve kontrol kartıdır.

YARATICI DRAMALAR

1.Konuşan hayvanlar :İki kişi seçilir. Biri orada yaşayan hayvanlardan birinin yerine geçer.Diğer kişi ile soru cevap biçiminde konuşurlar.

2.Konuşan bitkiler İki kişi seçilir. Biri orada yaşayan bitkilerden birinin yerine geçer.Diğer kişi ile soru cevap biçiminde konuşurlar.

3.Mağarasında yaşayan Homeros :Öğreticilerden biri katılımcılar mağara çıkışında iken önceden mağaraya çıkarak Homeros kıyafetlerini giyer ve mağara içinde bekler.Öğrenciler Homeros’a yaşamı ce destanları hakkında sorular sorar.

HANGİ BİTKİLERİ GÖRDÜM ?

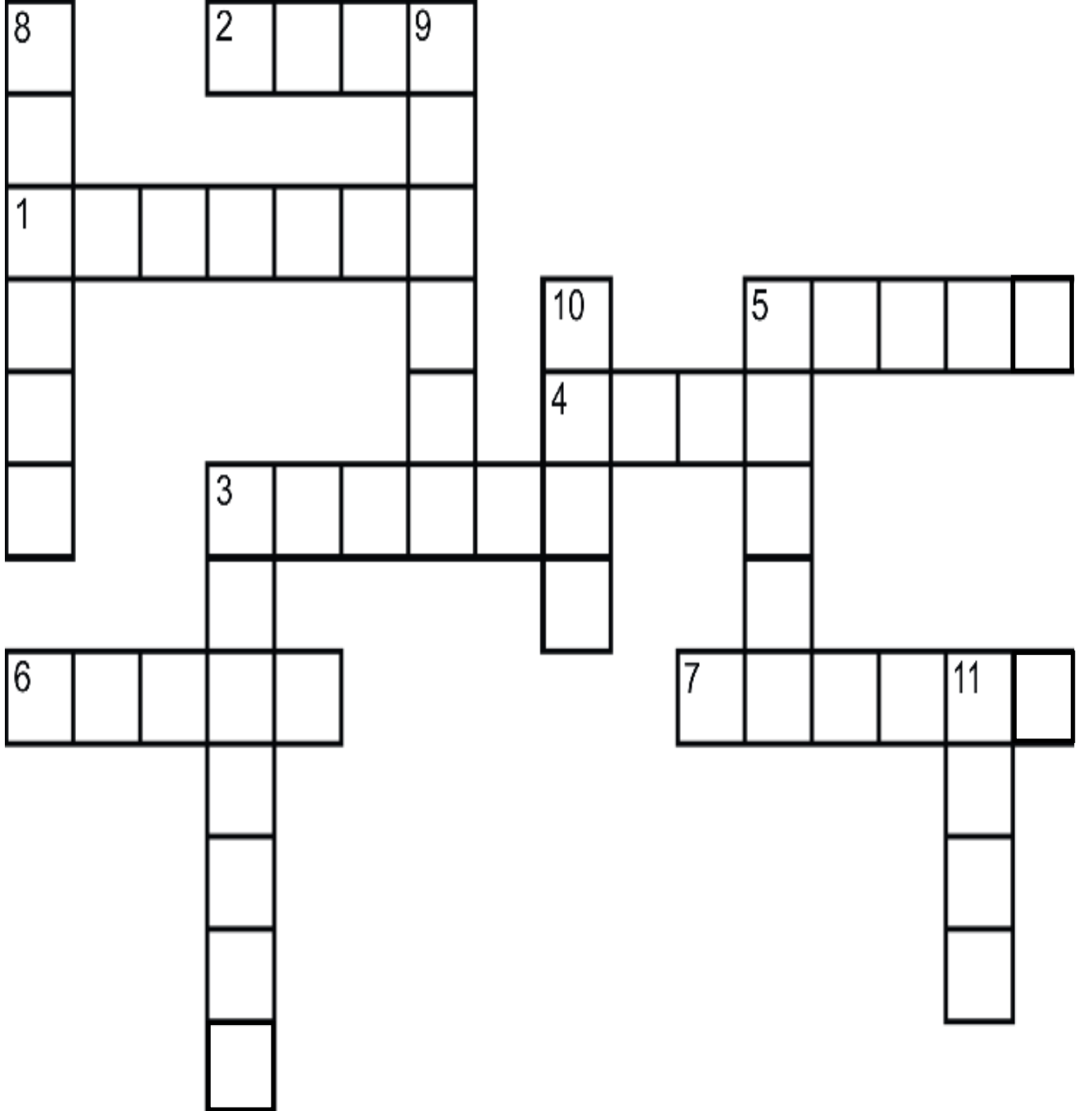
BİTKİ	ADI	YARARI	AĞAÇ/ÇALI/OT
			
			
			
			
			
			
			
			

HANGİ HAYVANLARI GÖRDÜM ?

HAYVAN	ADI	EVCİL-YABAN	NASIL BESLENİR ?
			
			
			
			
			
			
			
			

BÜTÜNSEL ÇENGEL BULMACA

- 1.İlyada ve Odesa destanlarının yazar tarihçi 2.Tek hücreli en küçük canlı 3.Toprağın aşınması – Bir çeşit meyve satan 4. Av köpeği 5.Bir sürüngen 6. Güney batıdan esen rüzgar 7.İnce, uzun bir kış sebzesi 8. Köyü yöneten kişi 9. Yön bulmamızı sağlar 10.Çevreyi kirleten maddeler 11.Korunması gereken ,avlanması yasak bir kuş türü

KAYNAKÇALAR

Doğadaki son çocuk-Richard Iouy

Çocuğumla doğadayız-Nuran Kansu

HOMEROS VADİSİNDE YERLEŞME TIPLERİ

HOMEROS MAÇARALARI

HOMEROS VADİSİNDE AÇIL

KAYADIBİ KÖYÜ

NEDEN DOĞAL ORTAMDA BÜTÜNSEL EĞİTİM?

Doğal çevre ve sağlıklı insan, ulusların, hatta insanlığın geleceğini belirleyen iki önemli unsurdur. Doğal çevre sağlıklı insanın beslenmesi ve eğitimi için gerekli olurken , sürdürülebilir bir doğal çevrenin var olabilmesi için de sağlıklı insana gerek vardır.

Doğal çevreden temiz suyu ve sağlıklı gıdayı alırken ,bir yandan da doğal çevreyi bir eğitim alanı olarak kullanılmalıdır... Çünkü tüm bilgiler doğada coşkulu bir iletişim, etkileşim ve anlamlı bir bütünlük içinde bulunurlar.

Sürekli değişim , devinim ve yenilenme özelliği gösteren doğanın ruhuna girmek,onun frekansına ayak uydurmak ve onu model olarak almak ,yaşama coşku getirirken ,diğer yandan da yaşama anlam katmaktadır. Teori ile pratik , ancak **doğal ortamda öğrenme yöntemiyle** kafalarda daha kolay buluşabilir.

Bu düşüncelerden hareketle, eğitim ve öğrenim eyleminin doğal ortamda gerçekleştirilmesinin daha doğru olduğunu düşünürüz.

Bu projede doğal ortamda seçtiğimiz **öğrenme alanı** içindeki **öğrenme noktasını** merkez aldık ve tüm derslere buradan çıkış yaparak bir bilgi akışı içinde öğrenmeyi gerçekleştirmeye çalıştık.

"Bütün parçalardan daha kolay algılanır" yaklaşımı ile **disiplinler arası bir bütünsellik** sağlamaya özen gösterdik.

Doğal ortamda bir olayı, sınıflar da olduğu gibi soyut olarak değil, olayı oluşturan tüm bileşenleri ile somut olarak açıklayabilir ,böylece **konu içi bütünlüğü** de ulaşılmış oluruz..

Tüm duyu organları, sınıftakinden farklı olarak, doğada sonuna kadar açıktır.Koku,korku,heyecan ,görme,dokunma .... gibi.

Doğa bizi yalnız çiçekle karşılamaz ; biz çözelim diyerek önümüze sorunlar ve engeller de koyar.

Karşımıza iki seçenek çıkıyor;

ya önümüze çıkan bu sorunları çözeceğiz ya da sorunların parçası olmaya devam edeceğiz...

Mustafa ÖZMEN: e-posta: mustafaozmen78@hotmail.com GSM: 0535 985 69 99
Hüseyin YAŞAR : e-posta: huseynnyasar@hotmail.com GSM: 0536 238 47 08